Nr. 226 | Wtorek 10 października 1922 r. | Cena numeru mk. 50. | Rok XIII.

CENY OGŁOSZEŃ: Na 1 stronie wiersz milimetrowy mk. 100 — na III stronie mk. 75. — IV mk. 60. Nadesłane mk. 125 —Drobne ogłoszenia od mk. 10 do 30 za wyraz. Ogłoszenia pozamiejscowe o 50 proc. zagraniczne 100 proc. drożej.

W numerach świątecznych i niedzielnych ceny o 25 proc. droższe.

Za terminowy druk ogłoszeń administracja nie odpowiada.

Redakcja i administracja główna mieści się pod nr. 4 przy ul. Piłsudskiego w Sosnowcu.

ISKRA

Adres dla listów i depesz „ISKRA", Sosnowiec.

Konto czekowe P. K. O. nr. 61553.

Prenumerata wynosi: Z odnoszeniem miesięcznie **mk. 700.**

Z przesyłką pocztową mk. 900 miesięcznie.

Oddziały własne: w Będzinie, w Dąbrowie i w Szopienicach na G. Śląsku.

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Dąbrowa, Sienkiewicza 6, Telefon 73. | Będzin, Małachowskiego 9. | Sosnowiec, Piłsudskiego 4. Telefon 64.

Sejm śląski.

Sosnowiec, 10 października.

W dniu dzisiejszym zbiera się sejm śląski.

Ten sejm musi pamiętać, że najważniejszym jego zadaniem jest: ***Śląsk, wynaradawiany w ciągu sześciuset lat przez najzaciętszych naszych wrogów, niemców, zespolić z naszą jedną wielką ojczyzną takimi węzłami, by już nikt i nigdy nie próbował ich przeciąć.***

Polska, jak długa i szeroka, dziś ma zwrócone oczy na śląskich naszych braci i woła do nich, by mimo różnic partyjnych utworzyli w tym sejmie zwarty obóz narodowy polski i przeciwstawili się wszelkim zakusom niemczyzny, zmierzającym do uczynienia z tej dzielnicy piastowskiej hinterlandu niemieckiego.

Niech duch księdza Miarki, niech duchy poległych za polskość Śląska waszych braci, przewodniczą wam, wybrani dostojni posłowie śląscy, w waszej pracy, dla wspólnego dobra całej Polski i Śląska! Bądźcie twardzi i nieugięci!

Strzeżcie naszych ogólnych ideałów narodowych i państwowych, zapomnijcie o waśniach partyjnych, a cała Polska błogosławić

was będzie, a zdobędziecie po wieczne czasy dobrze zasłużoną sławę!

Redakcja.

Program otwarcia sejmu śląskiego.

Katowice, 9 października.

Przygotowania do otwarcia sejmu śląskiego są na ukończeniu. Po uroczystym nabożeństwie w kościele Najświętszej Panny Marji otwarcia sejmu dokonać ma imieniem rządu prezydent Nowak. Na uroczystość tą przybyć ma także min. skarbu Jastrzębski. Poszczególne kluby sejmowe odbywają już posiedzenia, przeprowadzają wybory prezydjum, jak również mianują członków poszczególnych komisji. Najważniejszymi sprawami, jakiemi zajmie się sejm na początku, będą zapewne kwestje aprowizacyjne i podatkowe, a także kwestja wprowadzenia waluty polskiej. Klub niemiecki — wedle pogłosek — już na pierwszym posiedzeniu ma wystąpić z interpelacją w sprawie szkolnictwa niemieckiego.

Z wiecu enperowców.

W ubiegłą niedzielę w sali związków na „Pogoni“ odbył się wiec. Na wiecu przemawiał i poseł Pietrzyk, który w nieodpowiedni sposób napadł na partje polityczne narodowe. Zarzucił im pan poseł, że przekupują ludzi, że duchowieństwo, które popiera partje narodowe, handluje sakramentami, napadł na „Iskrę“, że jest przekupiona i t. d. i t. d.

Posłu Pietrzykowi musimy odpowiedzieć: kto i kiedy przekupywał ludzi? iluż to jest przekupionych? Kto i kiedy handlował sakramentami? Kto wreszcie przekupił „Iskrę“?

Kłamstwami niedaleko się zajedzie, kłamstwa czynią złe wrażenie, kłamstwa odpędzą tylko stronników, nikogo nie przyciągną. Zamiast dopomóc partji N.P.R., p. poseł jej tylko zaszkodzi. Toć już dzisiaj przyszło do nas kilku zwolenników N. P. R. i oświadczyło nam, że po niedzielnym wiecu nie chcą z enpeerem mieć nic wspólnego. Enpeer sromotnie przegrała na Śląsku, sromotnie przegra i w kraju. A dlaczego? Oto dlatego tylko, że przestała być partją narodową. Zbliżenie się do wrogów narodowości polskiej, do żydów, niemców, socjalistów zwalczanie tak zasłużonego około sprawy narodowej męża, jak Korfanty, zaszkodziło enperowcom niepomiernie.

Przywódcy narodowej partji robotniczej sami pod tą partją wykopali grób.

Dziś enperowcy tłumnie uciekają: dawni narodowi do partji narodowych, inni młodzi, otumanieni demagogicznymi hasłami nieobliczalnych przywódców w rodzaju posła Pietrzyka, na lewicę. I nic nie pomoże. Nie pomogą żadne oszczerstwa. Zgubiliście partję panowie: zgubiliście stronnictwo, które miało wszelkie widoki powodzenia i rozwoju, gdyby istotnie było stronnictwem narodowym.

Lista № 8.

Na liście Nr. 8 połączonych stronnictw narodowych: narodowego zjednoczenia ludowego, związku ludowo-narodowego, i chrześcijańskiej demokracji figurują: 1) Bronisław Knothe, 2) Stefan Falkowski, 3) ks. Hammerling, 4) Puchałka, 5) Rayski, 6) ks. Pawłowski. Zastępcy: 7) Adam Stadnicki, 8) Stanisław Płodowski, 9) Piotr Merta, 10) Sylwester Wieczorek, 11) Grunwald, 12) Piotr Gałęziowski.

Lista U. N. P.

Lista okręgowa kandydatów poselskich unji narodowo-państwowej w okręgu wyborczym XXI jest następująca: 1) dr. Szymon Starkiewicz, 2) prof. Witold Wyspiański, 3) dr. Adam Piwowar, 4) Teofil Walewski, 5) Antoni Barański, 6) Wiktor Koralewski.

Lista P. P. S.

Na liście P.P.S. w naszym okręgu wyborczym czytamy nazwiska: na pierwszym miejscu Arciszewski Tomasz, 2) Stańczyk Jan, 3) Pużak Kazimierz, 4) Ciupiał Jan, 5) Bień Aleksy, 6) Pędzik.

SPRAWY WYBORCZE.

Nie rozpraszajmy się!

Nasza ustawa wyborcza została tak pomyślana, aby społeczeństwo skonsolidowało się i aby przyszłym sejmem, a więc i krajem, kierowały wielkie partje polityczne, nie zaś małe partyjki, liczące po kilku przedstawicieli.

Rozmaite więc drobne grupki, jak Stapińczycy, Okoniowcy, Drobnerowcy, które wyrzuciła z siebie lewica, dalej takie, jak kapecy, katolicko-ludowi, które wyłoniła prawica, muszą z biegiem czasu zniknąć i wsiąknąć w większe ugrupowania polityczne.

Ten fakt zrozumiano przedewszystkim na prawicy, to też powstały tam ugrupowania stronnictw, które potworzone na razie do wyborów, w przyszłym sejmie skonsolidują się i połączą w wielkie ugrupowania polityczne.

Narodowy związek jedności chrześcjańskiej skupił trzy partje polityczne: związek ludowo-narodowy, grupę Dubanowicza, czyli tak zwane narodowo-chrześcjańskie stronnictwo ludowe, i chrześcjańską demokrację. Polskie centrum zjednoczyło również trzy partje polityczne, a więc: narodowe zjednoczenie ludowe, stronnictwo katolicko-ludowe i stron. mieszczańskie.

Porozumienie przy wyborach doprowadzi w przyszłości do stworzenia wielkich partji politycznych. Skonsolidowanie się partji pociągnie za sobą konsolidację prądów politycznych, nurtujących w społeczeństwie. To łączenie się partji wyjdzie na korzyść krajowi.

Niestety, są ludzie, którzy nie liczą się ani z nowym systemem wyborczym, ani z dążeniami samego społeczeństwa. Na krótko przed wyborami zrobiono jeszcze jednego sztucznego noworodka politycznego, unję narodowo-państwową. Być może, że ten noworodek wyjdzie z wyborów z dwoma lub trzema głosami a gdyby nawet wyszedł z dziesięcioma, to i tak będzie odgrywał bardzo mizerną rolę w sejmie i prowadził bardzo suchotniczy żywot. Takie dziwolągi polityczne, to już ostatni Mohikanie; w przyszłości nic podobnego już się nie powtórzy.

Od obecnych wyborów społeczeństwo będzie szło po linji jednoczenia i skupiania się politycznego nie zaś rozpraszania.

Dziś jeszcze nie wszyscy zdają sobie z tego sprawę. W naszym okręgu wyborczym, na przykład, złożono czternaście list wyborczych polskich i dwie żydowskie. Szesnaście list, wśród nich cztery listy dzikie, gdy posłów obieramy tylko 6-ciu.

Jestto smutny objaw przemijającej już anarchji politycznej.

Wśród list politycznych partyjnych wystawiono takie, które absolutnie nie mogą liczyć na poparcie. Na jednej, naprzykład, figuruje ks. Okoń, choć okoniowców w naszym okręgu zupełnie niema, inna jest z „Wyzwolenia“, którą stworzył dla siebie nieznany dotychczas nikomu z obywateli Zagłębia, niejaki pan Guliński, jest nawet lista piastowców, jest także lista niejakiego Dudy, ale nie dotychczasowego posła, lecz Dudy z Zawiercia, chociaż piastowców i dudzistów u nas na lekarstwo szukać trzeba.

Te objawy anarchji politycznej smutne, nie są niepokojące bo są już ostatnie. Gulińscy, Dudy, i jak tam jeszcze się zowią, połapią po kilkanaście lub kilkaset głosów prostaczków i nie douczków politycznych, których sromotnie nabiorą, i taki tylko będzie tej akcji nierozumnej wynik. Będzie on jednocześnie dobrą nauczką na przyszłość.

Dla ludzi rozumnych jedno tylko hasło obowiązuje: nie rozpraszać się, skupiać około tych partji, które już mają tradycję, jednoczyć się politycznie i przeciwstawiać wszelkim nieodpowiedzialnym wichrzeniom!

Wiec odrodzenia gospodarczego w Zawierciu.

W ubiegłą niedzielę odrodzenie gospodarcze zwołało wiec publiczny do domu ludowego w Zawierciu. Niestety, wiec ten nie doszedł do skutku, a licznie zgromadzona publiczność nie mogła wysłuchać wywodów nowego stronnictwa; partje bowiem lewicowe nie tylko wiec rozbiły, lecz i zanosiło się na pobicie przywódców odrodzenia gospodarczego. Dzięki jednak stanowisku kilku przywódców lewicy nie doszło do większych awantur.

Czy jednak to są metody walki?

Dwaj przeciwnicy.

Generał o kryształowych nogach. Wódz armji tureckiej.

Sosnowiec, 10 października

Na czele armji greckiej, która przegrała wojnę w Azji Mniejszej, był jenerał Hadżinesti.

Marszałek francuski Franchet d'Esparay, który był z wojskiem francuskiem na wschodzie, opowiada o nim rzeczy humorystyczne.

Miał on okres zupełnego obłąkania. Zdawało mu się wtedy, że ma nogi z kryształu, chodził nadzwyczaj ostrożnie obawiając się je potłuc.

Będąc pułkownikiem, skazał sam siebie na dwa tygodnie aresztu za nieoddanie ukłonu wojskowego żołnierzowi.

Człowiek nienormalny i niezrównoważony, bohater rzczej z operetki, niż z pola bitew nie był powołany do odniesienia zwycięstwa.

Król Konstantyn, którego łaska postawiła Hadżinesti'ego na czele armji, zrobił wybór nader lekkomyślny.

Jakże krańcowo innym człowiekiem jest przeciwnik Hadżinesti,ego, wódz armji tureckiej, Kemal pasza.

Mustafa Kemal pasza jest prawdziwym typem nowoczesnego turka. Skromnego pochodzenia, w młodym bardzo wieku upodobał sobie zawód wojskowy. Ukończywszy szkołę wojskową w Salonikach, gdzie ujrzał światło dzienne, wstąpił do armji tureckiej, a o tym okresie życia niewiele wiadomo. To tylko nie ulega wątpliwości, że był zawsze gorliwym wyznawcą islamu i człowiekiem skromnych przyzwyczajeń. Sztukę wojskową studjował z upodobaniem, skończył też akademję wojskową w Konstantynopolu. Mając lat około trzydziestu wyruszył do Tripolisu, gdzie walczył przeciw Włochom, poczym powrócił do Tracji ku koncowi wojny bałkańskiej. Stopniowo doszedł do rangi pułkownika sztabu; szerszy rozgłos wszakże zdobył dopiero w r. 1915 w walkach o Galipoli i został wodzem armji tureckiej na półwyspie.

W ciągu ostatnich lat czterech stawał się Kemal pasza coraz wybitniejszym przywódcą narodu tureckiego, objął też dowództwo naczelne armji tureckiej. Po zawieszeniu broni w r. 1918, zrazu został inspektorem sił tureckich w Azji Mniejszej, a zachowując przy sobie swój sztab wojskowy i rozszerzając roztropnie swoje wpływy, wzmocnił stanowisko swoje w Angorze. Jest on zatym nietylko żołnierzem zawodowym i dzisiaj liczyć się z nim trzeba jako z siłą polityczną. Nie należy zapominać, że ubiegłe lat dziesięć przyniosło różne zmiany w Turcji. Zarówno Kemal jak i jego współpracownicy dalecy są od gnuśności umysłowej i fizycznej, którą opinja Zachodu zwykła łączyć z władzami tureckimi.

Jako żołnierz, Kemal posiada pierwszorzędne wykształcenie fachowe; jako polityk obdarzony jest niepospolitymi zdolnościami; wie dobrze jaką pomoc mogą mu dać źródła rosyjskie ewent. ruch panislamistyczny.

Wieści ważne.

(Z pism i depesz wczorajszych).

— Z Moskwy nadchodzą wieści, jakoby miały się tam rozpocząć układy między Litwą a sowdepją o konwencję wojskową.

— Wyznaczona na pierwsze dnie października w Smoleńsku konferencja kolejowa rosyjsko-polska nie doszła do

---

Walka o miljony.

131.

— Strzeż się... bo spłonę! — wołał śmiejąc się głośno; — trzeba będzie przywołać pompierów.

To mówiąc, pochwycił ręce dziewczyny, okrywając je pocałunkami.

— Alez w ten sposób ognia nie ugasisz... — odrzekła ze śmiechem Melanja. — Daj pokój Fryderyku — dodała mówmy poważnie.

— Poważnie... ha! łatwo to mówić... zawołał z głębokiem westchnieniem. — Twój kuzyn... ten wicehrabia de Nervey... zdusiłbym go w mem ręku!

— Zostaw go w spokoju... — odrzekła smutnie Melanja. — Nie po różach stąpamy w tem życiu...

— Rozumiem to, rozumiem... — zawołał młody próżniak — posiada on pieniądze... ale nie zawsze pieniądze wystarczają sercu.

— Sercu... ja go już nie mam, niestety!

— Och ty kłamczyni...— zawołał, rzucając się ku niej z uściskiem.

— Odejdź... odejdź... — wołała, odsuwając go od siebie. — Ktoś nadejść... zobaczyć nas może...

— Dobrze... odejdę! — rzekł — lecz wprzód wysłuchać mnie musisz... Kocham cię na śmierć i życie!

— I nie zdradzisz mnie nigdy? — szepnęła zcicha Melanja.

— Nigdy... przysięgam!

— Chcę pomówić z tobą więcej w tej mierze... Przybądź do mnie we wtorek w południe, około jedenastej...

— Twój adres?

— Ulica de Monceau, № 26.

— Dobrze... nie chybię ani minuty.

— Przedewszystkiem jednak proszę, bądź rozważnym... Szczególniej czuwaj nad sobą w obecności Nerveya.

— Rozumiem... kalifornijska kopalnia złota... Bądź spokojną... nie popełnię żadnego szaleństwa.

W chwili tej powozy zaczęły się zjeżdżać po zabranie zaproszonych.

Fryderyk z Melanją wrócili do weselnego grona i wkrótce cały orszak znalazł się w Salonie rodzinnym.

Obiad odbył się nader wesoło, poczem nastąpiły tańce, trwające do północy.

Przy odjeździe Vandame, ściskając rękę Anieli, szepnął jej zcicha:

— W tobie mam tylko nadzieję!...

— Wierz we mnie i ufaj! — odpowiedziało dziewczę. — Przed odjazdem panna de Verrière, wsiadszy do powozu, skinęła na Misticota. Chłopiec przybiegł natychmiast.

— Mój ojcze... — rzekła; przez dzień cały szukałam sposobności, aby ci przedstawić tego młodego człowieka... Jako drużba, był mocno zatrudnionym w czasie wesela, zkąd uczynić tego nie mogłam Wspominałam ci o nim wczorajszym dniu, gdy nasze konie zraniły go na Montmartre... Nazywa się on Stanisław Dumay... Przyrzekłam mu, ojcze, wszelką protekcję z twej strony, na jaką on zasługuje.

— Dobrze, dobrze... — pomruknął Verrière. — Gdybyś potrzebował w czem naszej pomocy, zostaw notatkę mej córce. A teraz bądź zdrów... dobranoc!

I zwróciwszy się do woźnicy, zawołał:

— Do pałacu!

Powóz szybko ruszył z miejsca, pozostawiając Misticota, oszołomionego oschłością i dumą bankiera.

— Och! jakiż to niesympatyczny człowiek... — zawołał chłopiec. — Szczęściem, że Aniela w niczem mu nie jest podobną.

XXXI.

Melanja Gauthier z Jerzym de Nervey wsiadła do powozu, jakim przyjechała zrana na zaślubiny.

Pan de Nervey, po wypiciu, mimo zakazu dr. większej ilości kieliszków szampana i wypaleniu kilku cygar, kaszlał zapamiętale.

— Kiedyż się uciszysz do licha — zawołała Melanja. — Twój kaszel drażni mi newry.

— Nini... moja Nini... jakał wicehrabia.. Czyż moja w tem wina.?

— Tak... twoja wina... wyłącznie twoja! Przy tak zniszczonem zdrowiu, pija się tylko tran rybi, nie wino!

— Nini... nie dokuczaj mi... nie bądź złośliwą!... Skoro nie co odpocznę, wszystko przeminie.

D. c. n.

skutku z powodu nieprzybycia delegatów bolszewickich.

— Pomimo znanej decyzji ligi narodów i sierpniowego układu polsko-gdańskiego policja gdańska w dalszym ciągu stosuje wydalanie obywateli polskich.

— W tych dniach przybywa do Warszawy mieszana komisja graniczna polsko-rosyjska w celu wykończenia prac delimitacyjnych, co ma nastąpić około 15 listopada. Do 15 stycznia komisja będzie zlikwidowana.

— Kapitaliści francuscy zaproponowali magistratowi m. Łodzi sfinansowanie budowy gazowni, kanalizacji i wodociągów w Łodzi. Nastąpiło już porozumienie w sprawie gazowni.

— Z powodu określenia granicy rumuńsko - jugosłowiańskiej w Banacie, obydwa kraje, nie mogąc dojść do porozumienia, prosiły prezydenta Poincarego o wskazanie arbitra francuskiego, któryby zadecydował w tej sprawie.

Apel do Ameryki.

Ateny, 9 października.

Prasa grecka podkreśla wrażenie, jakie wywołała wiadomość o decyzji państw sprzymierzonych w sprawie oddania Tracji turkom. Dzienniki uważają, że obecnie nie należy niczego spodziewać się od mocarstw zachodnich i zwracają się z gorącymwezwaniemtdo Ameryki, aby ocaliła Grecję

Ewakuacja Tracji.

Paryż, 9 października.

Na onegdajszej konferencji doszli sprzymierzeni zasadniczo do porozumienia w sprawie ewakuacji Tracji.

Ewakuacja obejmie 3 etapy:

1) natychmiastowa ewakuacja ludności i armji greckiej,

2) w miesiąc po przeprowadzeniu czynności, związanych z powyższą ewakuacją, żandarmerja i władze administracyjne tureckie obejmą w posiadanie tureckie terytorjum Tracji,

3) po zawarciu pokoju armja turecka będzie dopuszczona do przeprawienia się przez cieśniny i do wkroczenia do Tracji, która z tą chwilą przejdzie w zupełności pod panowanie Turcji.

Afera szpiegowska w Czechach.

Praga, 9 października.

W związku z aresztowaniem porucznika Nowakowskyego i oficera rezerwy Schwabego „Lidowe Nowiny“ donoszą, że afera ta zatacza coraz szersze kręgi. Policja berneńska aresztowała wszystkich członków rodziny Schwabego, i jego kochankę 22-letnią modystkę, wmieszaną w tą aferę. Podczas badania Schwabe zeznał, że do roboty szpiegowskiej namówił go pewien wybitny polityk w Bernie Morawskim, którego nazwiska zdradzić nie chce. Wieczorne „Czeskie słowo“ donosi, że w związku z tą aferą aresztowano w ciągu dnia dzisiejszego jeszcze kilku oficerów armji czesko-słowackiej. „Czeskie słowo“ twierdzi, że chodzi tu o szeroko rozgałęzioną akcję szpiegowską.

Przegląd polityczny

Sosnowiec, 10 października.

Wstępna konferencja w Mudanji obfituje w niespodzianki niemiłe. Dyplomaci europejscy, którzy byli nieomal pewni, że państwa wojujące zgodzą się łatwo na podyktowane im warunki, tem bardziej, że w cieśninach gotowe stały, jako ostatni argumeut angielskie dregnauty — pomylili się. Stanowisko kemalistów nie straciło niczego ze swej dotychczasowej nieustępliwości. Przerwanie konferencji i podejrzane ruchy armji tureckiej koło Ismidu wytworzyły sytuację tak naprężoną, że przez 24 godzin wybuch wojny angielsko tureckiej zdawał się być nieunikniony. Dziś dzięki konferencji Poincarego z lordem Curzonem i Gallim sytuacja znacznie się poprawiła, nie usuwając jednak jeszcze możliwości zbrojnego konfliktu.

Wyniki tej konferencji są zasadniczo przyjęciem głównych żądań Kemala. Grecja będzie musiała natychmiast ewakuować Trację, którą częściowo obsadzą wojska sprzymierzonę, by już po miesiącu przelać pełnię władzy na turków. Czy grecy zgodzą się pokornie na to—nie wiadomo. Doradza im tego wprawdzie Venizelos, który podobno godzi się nawet na przyznanie Turcji granic z 1914 r., czy wezwanie to jednak odniesie pozytywny skutek?

Tymczasem Kemal dalej koncentruje wojska a przedstawiciel sowietów w Angorze uroczyście oświadcza gotowość sowietów do zbrojnego poparcia akcji kemalistów.

H.

Kronika.

Kalendarzyk.

10 Wtorek	Dziś	Franciszka Borg.
	Jutro	Placydy i Zenajdy
	Wsch. słońca	6.17
	Zach. „	5.16

Godziny urzędowe w magistracie sosnowieckim. Magistrat sosnowiecki ustalił nowe godziny przyjęć a mianowicie od 8.30 rano do 1 pop. Interesanci po tych godzinach przyjmowani nie będą.

Podrożenie prądu. Spór, jaki się toczył między magistratem sosnowieckim a elektrownią o podwyżkę cen prądu ostatecznie został zakończony.

Komisja rozjemcza po trzydniowych rokowaniach uchwaliła podnieść ceny prądu o 139 marek za kilowat dla oświetlenia mieszkań i o 67 marek za kilowat dla napędu i oświetlenia ulicznego.

Dodać należy, że podwyżka ta ma obowiązywać od 1 listopada 1922 r.

Z opieki społecznej. Magistrat sosnowiecki postanowił wstawić do budżetu za rok 1922 kwotę 4.441,300 na utrzymanie trzech ochronek. Tak więc może i los tych biedaków trochę poprawi się i nie będą oni zależni o fantazji i kaprysów poszczególnych ofiarodawców.

Kursa Handlowe dyr. Zawojskiego dr. Zawojskiego i dr. Stankiewicza w Sosnowcu komunikują, iż wobec ostatecznego rozstrzygnięcia decyzji w przedmiocie lokalu szkolnego rozpoczęcie nauki przedłuża się jeszcze o kilka dni. 3235.

Wzrost drożyzny w Zagłębiu Dąbrowskim. Komisja dla badania wzrostu drożyzny na posiedzeniu w dniu 4 października ustaliła, że drożyzna w miesiącu wrześniu w Zagłębłu Dąbrowskim wzrosła o 18.09 procent w stosunku do sierpnia b.r.

O zaliczki na kartofle. Od pewnego czasu przemysłowcy w Zagłębiu czynili starania, celem uzyskania kredytu w P.K.K.P., aby móc wypłacić robotnikom fabrycznym zaliczki na zaopatrzenie się w kartofle na zimę. Starania te przy poparciu ministerjum pracy zostały uwieńczone pomyślnym skutkiem. Wysokość udzielonego kredytu wynosi 200 miljonów mk, które będą podzielone między poszczególne fabryki, należące do towarzystwa przemysłowców, stosownie do ilości zatrudnionych robotników.'

W sprawie przeniesienia nadkomisarza Strzeleckiego. Dowiadujemy się w związku z naszą notatką z ub. niedzieli, że przeciw przeniesieniu nadkomisarza Strzeleckiego do Katowic postanowił magistrat sosnowiecki wnieść protest do władz naczelnych.

Czy jednak odniesie to skutek?

Ważne dla urzędników państwowych. Rozporządzeniem rady ministrów z dnia 29 września r.b. między innymi cały powiat będziński został „wcielony z dniem 1-ym października r. b. do pierwszej klasy dodatku drożyźnianego, wypłacanego pracownikom państwowym.

Znowu podrożenie taryfy kolejowej. Z dniem 1 listopada nastapi nowe podwyższenie o 100 proc. wszystkich dotychczasowych opłat taryfy osobowej i bagażowej na kolejach normalnotorowych. Ceny biletów okresowych, miesięcznych, uczniowskich oraz tygodniowych robotniczych zostaną podwyższone o 50 proc.

Kmiotek wrogiem wyborów. We wsi Siedliskach, pow. miechowskiego, tamtejszy chłopek Franciszek Bazior zrywał dwukrotnie ogłoszenia o wyborach do sejmu i senatu. Wroga wyborów pociągnięto do odpowiedzialności sądowej.

Ceny cukru. Onegdaj nadszedł znaczny transport cukru do firmy „Karczewski i Nowara“, który przy współudziale przedstawicieli urzędu skarbowego i starostwa rozdzielono pomiędzy kooperatywy na terenie powiatu. Ustalona komisyjne cena cukru wynosić będzie w sprzedaży hurtowej 670 mk. za kilogram, w sprzedaży detalicznej 750 mk.

Wyrodna matka. W ub. niedzielę rano na cmentarzu sosnowieckim znaleziono zwłoki noworodka płci żeńskiej, porzuconego przez nieznaną wyrodną matkę. Zwłoki noworodka przeniesiono do kostnicy przy szpitalu żydowskim w Sosnowcu. Policja poszukuje wyrodnej matki.

Z teatru

Mikołaj Jachno utalentowany barytonista, który występował raz tylko jeden w Sosnowcu, zamierza w nadchodzącą niedzielę dać u nas jeden koncert Towarzyszyć mu będzie prima ballerina b. cesarskich teatrów w Petersburgu, Anna Zabojkina.

Ofiara.

(Złożono w kantorze „Iskra“ w Dąbrowie). Na gimnazjum męskie w Dąbrowie-Gór. składa mkp. 2,000 A. Różyńska.

Aresztowania komunistów w Zagłębiu Dąbrowskim.

Sosnowiec, 9 października.

W nocy z soboty na niedzielę dokonano w całym Zagłębiu rewizji w lokalach związku proletarjatu miast i wsi, poczym wszystkie te przytułki komunistyczne opieczętowano, znadujące się zaś tam odezwy, kwity, i t.p. skonfiskowano.

Rewizji dokonano w 40 lokalach, przyczym aresztowano kilku skompromitowanych przywódców, z których Józefa Walichnowskiego z Grodźca i Władysława Bacińskiego z Milowic oddano do dyspozycji sędziego śledczego.

Ostatnie wieści.

(Przez telefon.)

Ateny, 9 października.

Rada ministrów grecka postanowiła się zgodzić na ewakuację Tracji wschodniej i prowadzić jedynie rokowania w sprawie odwleczenia terminu tej ewakuacji.

Paryż, 9 października.

Kemal pasza opuścił Angorę i udał się na objazd nowo zdobytych obszarów.

Londyn, 9 października,

Generał Harrington otrzymał od rządu angielskiego nowe instrukcje i dziś w południe wznowił zerwane rokowania z Kemalem.

Paryż, 9 października.

Dziś odbyło się tu ostatnie posiedzenie komisji międzysojuszniczej dla spraw Sląska Górnego, na którym rozpatrywano sprawę kosztów plebiscytu i podziału tych kosztów między Polskę i Niemcy.

Berlin, 9 październikal

Wczoraj doszło przed gmachem prezydjum policji do wielkich demonstracji komunistycznych. Komuniści domagali się uwolnienia więzionego komunisty włoskiego Chezżiego.

Berlin, 9 października.

Stan zdrowia morderców Rathenaua jest dalej ciężki Sprawy zatrucia ich dotychczas nie zdołano wyjaśnić

Kraków, 9 października.

Z powodu strajku zecerów dzisiejsze pisma poranne nie wyszły.

Warszawa, 9 października.

Żona atamana Machny przyznała się padczas śledztwa, że wspólnie z dyplomatami sowieckimi w Warszawie brała udział w planowaniu zbrojnego napadu na Polskę. Przyznała się również, że list szyfrowany do rządów sowietów dyktował jej mąż i jego szef sztabu ataman Chmara. Badanie trwało przeszło 2-godziny.

Loterja państwowa, 23 dzień ciągnienia.

Wygrana 4.000.000 mk. padła na los nr. 97946, wygrana 40.000 na nr. 82229, 25.000 na nr. 46632.

Giełda urzędowa.

Warszawa, 5 października.

Dolary 10,200 !
Funty szterl. 46000
Franki franc. 800
Marki niem. 3,95
Kor. austr. 16
„ czeskie 355

Sosnowiec, 10 października.

Wczorajszy kurs marki niemieckiej w Sosnowcu od 4 4.20.

STATUT
o komunalnym podatku od piwa.

Na zasadzie art 8 Dekretu w przedmiocie skarbowości pnwiatowych Związków Komunalnych z dnia 7.II.1919 r. (Dz. Praw Nr. 14 poz. 151) art. 17 tymczasowej ordynacji powiatowej oraz uchwały Sejmiku Powiatowego powiatu Będzińskiego z dnia 23 maja r.b wprowadza się podatek od piwa na rzecz Związku Komunalnego pow. Będzińskiego.

Artykuł 1.

Przedmiot opodatkowania stanowi piwo, spożyte w pow. Będzińskim tj. wywarzone, jak również sprowadzone do pow, Będzińskiego, za wyłączeniem miast wydzielonych: Sosnowca, Będzina, Dąbrowy i Zawiercia.

Artykuł 2

Podatek wynosi:

a) od piwa wywarzonego w granicach działalności Powiatowego Związku Komunalnego powiatu Będzińskiego 25 proc każdorazowej rządowej akcyzy.
b) od piwa i porteru wywożonego z browarów i składów, leżących poza granicami dzialalności Powiatowego Związku Komunalnego a obłożonego rządową akcyzą:
1) mk, 1 fen. 25 od litra piwa i porteru krajowego,
2) „ 2 „ 50 „ „ „ „ zagranicznego.

Artykuł 3.

Pobór podatku odbywa się na podstawie ksiąg. dokumentów (faktury, listy przywozowe). wyciągów etc.

Administracje browarów, znajdujących się w granicach działalności Powiatowego Związku Komunalnego, jak również osoby i przedsiębiorstwa, sprowadzające piwo i porter z poza granic działalności pow. Będzińskiego, winny w ciągu pierwszych pięciu dni każdego miesiąca, wzgl. w ciągu 24 godzin od daty otrzymania transportu podać Wydziałowi Powiatowemu dokładną ilość wywarzonego w poprzednim miesiącu lub każdorazowo sprowadzonego piwa oraz wysokość nałożonej akcyzy rządowej, ponadto wskazać miejsce pochodzenia piwa.

Art 4

Przy wywozie z granic działalności Powiatowego Związku Komunalnego pow. Będzińskiego, przyznaje się całkowity zwrot pobranego podatku pod warunkami, oznaczonymi w przepisach wykonawczych.

Art. 5.

Podatek komunalny od piwa wywarzonego oraz wwożonego, winien być wpłacony do Kasy Komunalnej bezpośrednio przez administrację browaru, względnie składników i hurtowników, odbierających transporty, nie później niż do 14 go dnia po doręczeniu nakazu płatniczego.

Art. 6

Niewpłacenie podatku w przepisanym terminie pociąga za sobą doliczanie odsetek zwłoki w wysokości 5 proc. za każdy rozpoczęty miesiąc, oraz ściągnięcie podatku wraz z kosztami w drodze przymusowej (egzekucji).

Artykuł 7.

Winni wykroczeń przeciwko przepisom niniejszego statutu pociągani będą do odpowiedzialności sądowej z mocy art.138 kk.

Artykuł 8.

Wykonanie niniejszego statutu powierza się Wydziałowi Powiatowemu Sejmiku Będzińskiego.

Artykuł 9.

Statut niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia po zatwierdzeniu go przez władze nadzorcze.

Będzin, dnia 21-IX 1922 roku.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego **A. TRZCIŃSKI**

Zatwierdzono reskryptem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 31.VIII 1922 r. L. dz. S Z. 3369 przy zawiadomieniu Województwa Kieleckiego z dn. 12 IX 1922 r. L Sm. 2831|2|IV.

WALNE ZEBRANIE
T-WA KOL. LETNICH M. SOSNOWCA

odbędzie się dn. 10-go październikka r. b. o 7-ej godzinie wieczorem na plebanji (Kościelna 6).

Wrazie niedojścia zebrania do skutku w pierwszym terminie powtórne prawomocne zebranie bez względu na ilość członków obecnych odbędzie się tegoż dnia o 8-ej wieczorem w tym samym lokalu z następującym porządkiem dziennym:

1) Zagajenie zebrania i wybór przewodniczącego. 2) Ogólne sprawozdanie z działalności t-wa. 3) Sprawozdanie Zarządu. 4) Sprawozdanie kasowe. 5) Wybór Komisji Rewizyjnej. 6) Wybory nowego Zarządu. 7) Walne wnioski.

3249 *ZARZĄD.*

Drobne ogłoszenia.

KUPNO I SPRZEDAŻ.
30 mk. za wyraz.

Sprzedam 2 bilardy francuskie i bryczkę. Wiadomość Zawiercie, restauracja Gryszczuk. 5067-3

Jest do sprzedania drzewo, większej ilości, część na budowle, część na opał oraz stoliki z blatami marmurowemi. Wiadomość w rest. cuk. Zacisze, Sadowa 3. 5130-1

Lekki powozik w dobrym stanie do sprzedania. Wiadomość Konstantynów, restauracja Południkiewicz. 5146-1

Nowy wóz do sprzedania, ul. Sobieskiego № 5. 5177-1

Sprzedaż węgla najlepszego gatunku na korce i na pudy. Sosnowiec, Czysta 4. M. Siwek. 5173-2

Kupię lub wydzierżawię hotel albo kino. Szczegółowe oferty nadsyłać: Gajewski, Kielce, hotel „Narodowy“ Orla. 5187-2

Czarne krzyżowe pianino, wiolonczelę, kontrabas sprzedam, Będzin, Kołłątaja 30, Basenblatt. 5206-1

Łóżko żelazne masywne, materac, krzesła, stoły, umywalnia, magiel domowy zagraniczny do sprzedania. Wiadomość: Będzin, Kościuszki 22, Fryde 5111—2

Sklep spożywczy z mieszkaniem do sprzedania. Wiadomość „Iskra“ Będzin. 3224-2

2 łóżka, szafeczki i umywalkę z blatami marmurowymi sprzeda tanio zaraz, księgarnia „Polonja“ w Sielcu. 3238-2

Pakę do fortepianu krótkiego sprzeda, księgarnia „P o l o n j a“. 3239 1

Licznik, telefony, rower do sprzedania. Małachowskiego 22. 3229-1

Sprzedam większą ilość cylindrów stalowych do kwasu węglowego, motor 6 konny, 100 kg. esencji lemonjadowej, 100 kg. kwasu mlecznego, żelazne schody długości 16 mtr. i maszyny do mycia flaszek. Firma I. Mlic Spadkobiercy, Laurahuta, ul. Korfantegonr.6 3230-3

Sklep z urządzeniem i mieszkaniem do odstąpienia zaraz. Sielce, Sielecka 24. 3234-1

Dom z ogrodem i 7 morgów dobrej ziemi w Składowie pół kilometra od kolei do sprzedania zaraz. Miejsce nadaje się pod zakład przemysłowy. Bliższą wiadomość poda p. Błażej Moń Sosnowiec ul. Piłsudskiego nr. 16. 3254

POSADY I PRACE.
Zaofiarowane 30 mk. za wyraz.

Do apteki C. Truszkowskiego w Sosnowcu ul. Piłsudskiego № 50, potrzebny jest podaptekarz lub podaptekarka. 5118 1

2 zdolnych na duże sztuki czeladzi krawieckich potrzeba i jednego z teorją kroju do sklepu do krawca L. Jelenia w Sosnowcu. 5159-1

Zdolny czeladnik szewski potrzebny i chłopak podręczny na warunkach dogodnych. Wojkowice Komorne. J. Sakowski. 5214-2

Potrzebna panna do składu materjałów piśmiennych znająca dobrze branżę. Wiadomość w „Iskrze“ 3248 3

Buchalter-bilansista rutynowy z gruntowną znajomością niemieckiego potrzebny. Oferty listowne do firmy A. Deichsel, Sosnowiec. 3245 1

Poszukiwane 10 mk. za wyraz.

Gospodyni w średnim wieku z dobrej rodziny poszukuje miejsca do starszej osoby w miejscu lub na wyjazd, zna dobrze niemiecki. Oferty do „Iskry“ pod A. B. Kalisz. 5183 2

Młoda panienka znająca buchalterję systemu amerykańskiego, pisanie na maszynie i władająca językiem polskim i angielskim, poszukuje posady biurowej od zaraz. Zgłoszenia do „Iskry“ pod J. R. 3236-6

Kierownik oddziału fabryki w Petersburu siła administracyjno-handlowa władający językami; polskim, rosyjskim, i niemieckim poszukuje posady Oferty do „Iskry“ pod „Petersburg“. 3246-1

LOKALE.
30 mk. za wyraz.

Poszukuje pokoju z całodziennym utrzymaniem i osobnem wejściem. Wiadomość „Iskra“. 5192-2

Pokoju z utrzymaniem lub bez, poszukuje kawaler. Poste-restante. Sosnowiec Garbowiecki. 5191-2

Odstąpię pokój z kuchnią za pożyczenie pół miljona marek za dobrą gwarancją. Wiadomość „Iskra“ Sosnowiec. 3233-2

RÓŻNE.
30 mk. za wyraz.

Szyję po domach i u siebie. Wiadomość Dąbrowa, ul. Łabędzka № 1 u właściciela domu. 5137-4

Pierwsza chrześćjanska pracownia kołder A. Brożyna, Sosnowiec, Warszawska 6. poleca duży wybór kołder jedwabnych, wełnianych i satynowych w różnych gatunkach i kolorach. Przyjmuje stare kołdry do przeróbki. Ceny konkurencyjne. 5170-1

Pracownia kuśnierska wykonywa wszelkie roboty w zakres kuśnierstwa wchodzące: futra męskie i damskie, żakiety karakułowe i fokowe, lisy, różne kołnierze i mufki podług najnowszej mody. Reperacja przeróbki i futrzane czapki po cenach przystępnych, M. Rozental, Sosnowiec, Modrzejówska 8, parter. 5194-1

Uczennica klasy IV bardzo biedna pójdzie na wychowanie, lub za utrzymanie może udzielać lekcji. Wyznanie nie robi różnicy. Łaskawe zgłoszenia do „Iskry“ dla biednej. Będzin. 5209-1

Dyplomowana nauczycielka udziela lekcji języka francuskiego. Zgłosić się można Będzin, ul. Modrzejowska 44 II p. od 2—3. 5207-2

Węgiel górnośląski koncernowy z natychmiastową dostawą dostarcza wagonowo inżynier Aleksander Kandak, Katowice ul. Wiktorja nr. 35. 3253-2

Absolwentka szkoły handlowej znająca dobrze stenografję poszukuje lekcji. Adres w redakcji. 3229-1

Klajnplac, zegarmistrz w Dąbrowie zgubił w Ząbkowicach walizę zawierającą pacierze, kapotę, czapkę i koszulę. Zwracającemu dam 10 000 mk. nagrody. 3221-1

Kurs kroju i haftu. Sosnowiec, Kołłątaja 5. m. 9. 3231-2

Organizację biur i rachunkowości, ekspertyzy buchalteryjne, ewent. prowadzenie ksiąg buchalteryjnych przyjmę na godz. wieczorowe codziennie od 6-e Zainteresowani proszeni są o nadsyłanie zgłoszeń do „Iskry“ w Sosnowcu pod „Wieczorówka“. 3247-4

ZGUBIONE DOKUMENTY
20 mk. za wyraz.

Chana Kohn, osada Janów, zgubiła swój dowod osobisty wydany przez gm. Złoty Potok. 5148-1

Bolesław Warmuziński zgubił tymczasowe zaświadczenie demobilizacji wyd. przez oficera ewidencyjnego w Dąbrowie. 5138-1

Juljan Wartak zgubił książeczkę pow. kasy chorych w Sosnowcu № 95862 wydaną przez fabrykę „Fitzner i Gamper“ w Dąbrowie 5136-1

Ignacemu Gładysowi skradziono kartę przemysłową i świadectwo moralności. 5153-1

Józef Jędrusik zgubił kartę zwolnienia wyd. przez 75 p. Bytomski. 5164-1

Józef Sajos zgubił ksiażeczkę z kasy chorych. 5166 1

Izakowi Stanisławowi skradziono paszport wydany przez gminę Kowala. 5174-2

Wnuk Antoni rocznik 1898 zgubił kartę zwolnienia wydaną przez PKU. Będzin. 5171-2

Golczyk Stanisław zgubił paszport wydany przez gm. Strzemieszyce. 5178-2

Bonifacy Piechocki zgubił dowód osobisty wydany przez mag. m. Będzina. 5213-2

Boryka Jan zgubił paszport rosyjski wydany przez gm. Nagorzany, pow. Pińczów. 5210 2

Zaginął fracht № 695.380 na sumę 165.100 mk. wykupiono w Banku Handlowym na imię B. Torenheima. 5205-2

Borowicz Józef zgubił książkę Kasy Chorych wydaną przez Zarząd Huty Konstanty. 5135-1

Berdys Władysław zgubił paszport i zwolnienie wojskowe wydane przez PKU. Częstochowa. 5121-1

Jan Jakubowski zgubił książeczkę chlebową wyd, przez kop. „hr. Renard“. 5131-1

Szwaczka Stanisław zgubił dowód osobisty i tymczasowe zaświadczenie demobilizacji wyd. przez kom. sanit. zap. № 7. 3228 3

Henryk Ochman zgubił bilet kolejowy. Zwrócić „Iskra“ Sosnowiec 3227-3

Józef Witt zgubił kartę demobilizacji wydaną przez PKU. Będzin Zwrócić „Iskra“ Dąbrowa. 3225-3

Zaginęły legitymacje tymczasowe wydane przez Hutę „Katarzyna“ na imię Jan i Władysław Domagała. 3220-1

Leon Gucz zgubił portfel zawierający paszport kartę na broń 13.000 mk gotówki. Uprasza się łaskawego znalazcę o zwrot dokumentów na ul. Sobieskiego w Sosnowcu do zegarmistrza lub do „Iskry“. Pieniądze można zatrzymać. 3228-2

Izdebski Stanisław zgubił dowód osobisty i kartę powołania wyd. w PKU. Będzin. 3232-3

Genowefa Najman zgubiła torebkę z paszportem wydany przez Magistrat w Częstochowie. Łaskawy znalazca zwróci Sosnowiec, Szenowska nr. 34. 3243-2

Redaktor i wydawca: Wiktor Monsiorski. Tłocznia Spółki Wydawn. „Kurjera Zagłębia“.